

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
19.08.2022
Hetkel kehtiv
RT I, 09.08.2022, 26

Kaugkütteseadus¹

Vastu võetud 11.02.2003

[RT I 2003, 25, 154](#)

jõustumine 01.07.2003

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
10.03.2004	RT I 2004, 18, 131	15.04.2004
07.12.2006	RT I 2006, 58, 439	01.01.2007
07.02.2007	RT I 2007, 17, 80	09.03.2007
22.11.2007	RT I 2007, 66, 408	01.01.2008
10.06.2009	RT I 2009, 34, 225	06.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
03.06.2010	RT I 2010, 35, 192	08.07.2010
03.08.2010	RT I 2010, 56, 363	01.11.2010, osaliselt 01.01.2011
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 2	23.03.2014, osaliselt 01.01.2015, 01.01.2017 ja 01.01.2019
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 3	01.01.2018, osaliselt 23.03.2014 ja 01.01.2016
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
08.02.2017	RT I, 03.03.2017, 1	01.07.2017
08.12.2021	RT I, 30.12.2021, 1	01.01.2022
04.05.2022	RT I, 18.05.2022, 1	28.05.2022, osaliselt 01.01.2026
19.07.2022	RT I, 09.08.2022, 1	19.08.2022

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvaid tegevusi kaugküttevõrgus (edaspidi *võrk*) ning võrguga liitumist.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevused peavad olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

(2¹) Ettevõtja maksab järelevalvetasu konkurentsiseaduses sätestatud alustel ja korras.
[RT I, 30.12.2021, 1- jõust. 01.01.2022]

(3) Käesolevas seaduses sätestatud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduses sätestatud, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) kaugküte on soojuse tootmine ja võrgu kaudu jaotamine tarbijate varustamiseks soojusega kaugküttesüsteemi kaudu;
- 2) kaugküttesüsteem on soojuse tootmise, jaotamise ja tarbimise tehniline süsteem, mille moodustavad soojuse tootmise, jaotamise ja tarbimise tehnilised vahendid ja nendega seotud ehitised;
- 3) võrk on torustike, seadmete, abiseadmete ja nendega seotud ehitiste kohtkindlalt ehitatud talituslik kogum või selle osa, mis on vajalik soojuse jaotamiseks, kusjuures võrguks ei loeta käesoleva seaduse tähenduses tarbijapaigaldisi;
- 4) tarbijapaigaldis on kinnistul, ehitises või ühtse majandusüksuse moodustavas funktsionaalselt seotud ehitiste kompleksis ja nende teenindamiseks vajalikul maal ehitatud omavahel ühendatud soojatorustike ja abiseadmete võrguga ühendatud või ühendatav talituslik kogum tarbija varustamiseks soojusega;
- 5) liitumispunkt on võrgu ja tarbijapaigaldise ühenduskoht;
- 6) võrgu teeninduspiir on piir, milleni võrguettevõtja lepingu alusel kaugküttesüsteemi haldab;
- 7) võrgupiirkond on maa-ala, kus asub ja kus arendatakse ühe võrguettevõtja omandis või valduses olevat võrku;
- 8) tegevuspiirkond on tegevusloaga kindlaks määratud ala, kus soojusettevõtja tegutseb;
- 9) tarbija on isik, kes ostab võrgu kaudu jaotatavat soojust;
- 10) võrguettevõtja on ettevõtja, kes kasutab võrku soojuse jaotamiseks;
- 11) liitumine on tarbijapaigaldise ühendamine võrguga;
- 12) kütusevabad taastuvad allikad on päikeseenergia ja sellest muundatud soojusenergia, tuuleenergia ja sellest muundatud soojusenergia, maasoojus ja sellest muundatud soojusenergia, hoones kasutatud ja sealt eralduv soojus ja sellest muundatud soojusenergia, kui soojuse tootmiseks on kasutatud taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergiat, soojusenergiana maapinna all salvestunud energiat või ümbritseva keskkonna energiat;
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]
- 13) ümbritseva keskkonna energia on looduslik soojusenergia ja keskkonda piiratud alal kogunenud energia, mis on salvestunud ümbritsevas looduslikus õhus ning pinna- või reeveses;
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]
- 14) heitsoojus on tööstus- või elektritootmiskäitises või teenindussektoris kõrvalsaadusena toodetud vältimatu soojusenergia.
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]

§ 3. Energiasäästu sihtprogramm

[Kehtetu -RT I, 13.03.2014, 2- jõust. 23.03.2014]

2. peatükk KAUGKÜTTE KORRALDUS

§ 4. Soojusettevõtja

(1) Soojusettevõtja on ettevõtja, kes tegutseb vähemalt ühel tegevusalal, milleks on soojuse tootmine, jaotamine või müük, ning vastutab nende tegevustega seonduvate kaubanduslike, tehniliste või hooldusküsimuste lahendamise eest.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(2) Võrguettevõtjast soojusettevõtja on üldhuviteenus osutaja majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse tähenduses.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(3) Soojusettevõtja avaldab oma veebilehel järgmise teabe:

1) kaugküttevõrgus kasutatud taastuvast energiaallikast toodetud soojuste, tõhusa koostootmise režiimil toodetud soojuste või jääsoojuste osakaal lõpptarbimises kalendriaasta lõikes;

2) kaugkütte võrgupiirkonna tõhusus.
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]

(4) Tõhus kaugkütte võrgupiirkond käesoleva seaduse tähenduses on võrgupiirkond, kus kasutatakse vähemalt 50 protsenti taastuvast allikast muundatud soojusenergiat, 50 protsenti heitsoojust, 75 protsenti koostootmisrežiimis toodetud soojusenergiat või 50 protsenti taastuvast allikast muundatud soojusenergia ja heitsoojust ning koostootmisrežiimis toodetud soojusenergia kombinatsiooni.
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]

§ 5. Kaugküttepiirkond

(1) Kaugküttepiirkond on üldplaneeringu alusel kindlaksmääratud maa-ala, millel asuvate tarbijapaigaldiste varustamiseks soojustega kasutatakse kaugkütet, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

(2) Õigus määrata kaugküttepiirkond oma haldusterritooriumi piires on kohaliku omavalitsuse volikogul. Kaugküttepiirkonna määramise otsus peab lähtuma käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest.

(3) Isikud, kes kaugküttepiirkonna määramise ajal ei kasuta kaugkütet, ei ole kohustatud liituma võrguga.

(4) Kaugküttepiirkonnas tohib võrguga ühendatud tarbijapaigaldist võrgust eraldada ja ehitatava või rekonstrueeritava ehitise soojustega varustamisel kasutada muud viisi, kui on kaugkütte kohaliku omavalitsuse volikogu määratud tingimustel ja korras.

(4¹) Kaugküttepiirkonnas võivad tarbijad lisaks kaugküttevõrgust saadavale soojustele osta ka kütusevabadest ja taastuvatest allikatest muundatud soojusenergiat selle tootjatelt.
[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(4²) Kaugküttepiirkonnas võib tarbija lõpetada kaugkütte tarbimise ning toota oma tarbeks soojust taastuvast energiaallikast, kui kaugkütte võrgupiirkond ei ole tõhus.
[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 01.01.2026]

(5) Enne kaugküttepiirkonna määramist tiheasustusega uusehitisteks planeeritavale maa-alale tuleb analüüsida soojusvarustuse korraldamise võimalusi, lähtudes käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest. Kaugküttepiirkonna määramisel tiheasustusega uusehitisteks planeeritaval maa-alal on võrguga liitumine kohustuslik kõigile kaugküttepiirkonnas asuvatele isikutele, kui kohaliku omavalitsuse volikogu ei näe ette teisiti.

(6) Kohaliku omavalitsuse volikogu kaugküttepiirkonna määramise otsuses sätestatakse muu hulgas:

1) kaugküttepiirkonna piirid;

2) võrguga liitumise ning võrgust eraldumise tingimused ja kord, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 4 ja 5 sätestatud;

3) kaugkütte üldised kvaliteedinõuded;

4) [kehtetu -RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

5) soojusettevõtja arenduskohustus;

6) tingimuste, nõuete ja korra kehtima hakkamise aeg.

(7) Käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatavad tingimused, nõuded ja kord tuleb enne nende kehtestamist kooskõlastada kaugküttepiirkonnas tegutsevate soojusettevõtjatega.
[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

§ 6. Soojuse tootmine, jaotamine ja müük

(1) Soojuse tootmine käesoleva seaduse mõistes on tegevus, mille tulemusena saadakse tarbijapaigaldistes kasutatav soojusenergia.

(2) Soojuse jaotamine käesoleva seaduse mõistes on soojuse transportimine võrgu kaudu tarbijapaigaldiseni.

(3) Soojuse müük käesoleva seaduse mõistes on soojuse üleandmine tarbijale tasu eest või tasuta.

§ 7. Soojusettevõtja kohustused

(1) Soojusettevõtja peab tagama tarbijate ja teiste soojusettevõtjate soojustega varustamise vastavuses käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste ja sõlmitud lepinguga.

(2) Soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

(3) Hädaolukorra seaduse § 36 lõike 4 punktis 1 nimetatud elutähtsa teenuse osutaja on:

1) soojuse tootja, kelle tootmise prognoositav maht aastas on vähemalt 50 000 MWh, kes tegutseb võrgupiirkonnas, mille aastane müügi maht on vähemalt 50 000 MWh, ja kes osutab teenust vähemalt 10 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses;

2) võrguettevõtjast soojusettevõtja, kes tegutseb võrgupiirkonnas, mille aastane müügi maht on vähemalt 50 000 MWh, ja kes osutab teenust vähemalt 10 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses.

[RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(3¹) Soojusettevõtja, kelle tootmise prognoositav maht aastas on vähemalt 500 000 MWh võrgupiirkonna kohta, on kohustatud soojuse tootmiseks tagama niisuguse koguse reservkütuse kasutamise võimaluse, mis kindlustab soojusvarustuse kolme ööpäeva jooksul.

[RT I, 03.03.2017, 1- jõust. 01.07.2017]

(4) Reservkütuse koguse arvutamisel lähtutakse eelmise aasta maksimaalsest ööpäevasest tarbimisest.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 8. Soojuse müük ja hinnakujundus

(1) Tarbija ostab soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud.

(2) Võrguettevõtja on kohustatud oma võrgupiirkonnas müüma kõigile võrguühendust omavatele tarbijatele soojust vastavalt võrgu tehnilistele võimalustele.

(3) Soojuse piirhind tuleb kujundada selliselt, et oleks tagatud:

1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;

2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;

3) keskkonnanõuete täitmine;

4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;

5) põhjendatud tulukus.

(4) Soojusettevõtja peab avalikustama oma võrgupiirkonnas soojuse piirhinna vähemalt üks kuu enne selle kehtima hakkamist.

[RT I 2009, 34, 225- jõust. 06.07.2009]

§ 9. Soojuse hinna koostööstamine

(1) Konkurentsiametiga peab koostööstama müüdava soojuse piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi soojusettevõtja, kes:

1) müüb soojust tarbijale;

2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale;

3) toodab soojust elektri ja soojuse koostööstamise protsessis.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(2) [Kehtetu -RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(4) Soojusettevõtja, kes on kohustatud koostööstama soojuse piirhinna, võib müüa soojust hinnaga, mis ei ületa koostööstatud piirhinda.

(5) Konkurentsiamet teeb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud piirhindade koostööstamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka koostööstamistootluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(6) Konkurentsiameti nõudel peab soojuse müüja selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud piirhinna koostööstamise taotluse menetlemise tähtaeg peatub, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostööstamiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud soojusettevõtja, kes taotleb piirhinna koostööstamist, peab lubama oma raamatupidamist kontrollida Konkurentsiametil ning andma oma majandustegevuse kohta vajalikke selgitusi.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(9) Konkurentsiametil on õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna kooskõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(9¹) Soojusettevõtja on kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnenemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5 protsendi võrra.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(10) Soojusettevõtja võib taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi kooskõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna kooskõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnenisel. Otsuse piirhinna kooskõlastamise taotluse kohta hinnavalemi alusel teeb Konkurentsiamet kümne tööpäeva jooksul, alates nõuetekohase taotluse saamisest.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(10¹) Konkurentsiamet võib piirhinna kooskõlastuse kehtetuks tunnistada ja kehtestada soojusettevõtjale **ajutise soojuse müügi hinna**olukorras, kus soojusettevõtja müüb soojust hinnaga, mis ei vasta käesoleva seaduse § 8 lõikes 3 sätestatud tingimustele, ning on jätnud täitmata Konkurentsiameti ettekirjutuse. Konkurentsiameti poolt kehtestatud hind kehtib seni, kuni soojusettevõtja kooskõlastab uue soojuse piirhinna Konkurentsiametiga.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(10²) Käesoleva paragrahvi lõikes 10¹ nimetatud hinna kehtestamisel võtab Konkurentsiamet aluseks soojusettevõtja kehtiva hinnastruktuuri, ettekirjutuse tegemise aastale eelnenu majandusaasta põhjendatud kulud ja põhjendatud tulukuse määra. Kui soojusettevõtjale on kooskõlastatud hinnavalem, lähtub Konkurentsiamet hinna kehtestamisel hinnavalemist. **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määruusega soojuse hinna kehtestamise korra, lähtudes käesolevas lõikes sätestatud alustest.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(11) Konkurentsiamet ei või avaldada seoses piirhinna kooskõlastamisega saadud teavet kolmandatele isikutele, välja arvatud juhul, kui teabe avaldamine on ette nähtud seadusega või kui teabe edastamine on vajalik käesolevast seadusest tulenevate kohustuste täitmiseks.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

3. peatükk VÕRGU TOIMIMINE

§ 10. Võrguga liitumine

(1) Võrguettevõtja on kohustatud võrgu tehniliste võimaluste piires ühendama võrguga kõik võrguettevõtja võrgupiirkonnas asuvad liitumistaotluse esitanud isikute (edaspidi *liituja*) tarbijapagaldised, kui sellega ei seata ohtu varasemate liitujate varustuskindlust.

(1¹) Korteriomanditeks jagatud kinnisomandi puhul on liitujaks korteriühistu. Korteriomaniik võib olla liitujaks juhul, kui on võimalik tema tarbijapagaldise ühendamine võrguga käesoleva seaduse nõuetele vastava liitumispunkti kaudu.

[RT I, 13.03.2014, 3- jõust. 01.01.2018]

(2) Liitumistaotluse rahuldamisest keeldumist peab võrguettevõtja kirjalikult põhjendama 30 päeva jooksul, alates taotluse saamisest.

(3) Liituja taotluse alusel väljastab võrguettevõtja võrguga liitumise tingimused (edaspidi *liitumistingimused*).

(4) Liitumistingimused peavad olema:

- 1) läbipaistvad ja üheselt mõistetavad;
- 2) sarnaste liitujate suhtes võrdse kohtlemise põhimõtet järgivad;
- 3) konkreetse liitumise tehnilisi ja majanduslikke tingimusi arvestavad;
- 4) võrgu arendamise ja stabiilsuse huve arvestavad;
- 5) võrgu tehnilisi võimalusi arvestavad.

(5) Liitumistingimustes määratakse kindlaks:

- 1) liitumispunkt;
- 2) mõõtesüsteemi asukoht;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liituja ja võrguettevõtja kohustused;

- 5) liitumistasu kalkulatsioon;
- 6) liitumistingimuste kehtivusaeg;
- 7) muud eritingimused.

(6) Võrguga ühendatud tarbijapaigaldise või selle osade vahetamist või selle omaniku või valdaja vahetumist ei loeta käesoleva seaduse mõistes võrguga liitumiseks ja omanikult või valdajalt ei võeta liitumistasu, kui üheaegselt on täidetud järgmised tingimused:

- 1) liitumispunkti asukoht ei muutu;
- 2) ei taotleta tehniliste tingimuste muutmist;
- 3) on säilinud tehnilised võimalused liituja tarbijapaigaldise ühendamiseks.

§ 11. Võrguga liitumise lepingu sõlmimine

(1) Võrguga liitumiseks sõlmivad võrguettevõtja ja võrguga ühendatava tarbijapaigaldise omanik või valdaja kirjaliku liitumislepingu (edaspidi *leping*).

(2) Lepingus määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) liitumispunkt;
- 2) mõõtesüsteemi asukoht;
- 3) võrgu teeninduspiir;
- 4) liitumistasu suurus;
- 5) liitumise tehnilised tingimused;
- 6) lepingu täitmise tähtaeg.

(3) Konkurentsiametil on õigus kontrollida käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 nimetatud soojusettevõtja tegevuse põhjendatust liitumistaotluse rahuldamisest keeldumisel, liitumistasu määramisel ja lepingutingimuste kehtestamisel.

[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud leping on soojuse ostu-müügilepingu sõlmimise aluseks.

§ 12. Liitumistasu arvutamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus võtta võrguga liitujalt põhjendatud liitumistasu.

(2) Liitumistasu arvutamisel lähtutakse sellest, et tagada konkreetseks liitumiseks vajalik:

- 1) investeeringute katmine;
- 2) keskkonnanõuete täitmine;
- 3) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 4) põhjendatud tulukus.

(3) Liitumistasu suuruse arvutab võrguettevõtja.

(4) Kui lepingujärgseid liitumise tehnilisi tingimusi muudetakse võrguettevõtja algatusel, tasub kulud võrguettevõtja.

(5) Võrguettevõtja võib võtta põhjendatud tasu soojuse tarbimise tehniliste tingimuste muutmise eest, mis toimub tarbija algatusel.

§ 13. Võrguettevõtja võrgupiirkond

(1) Võrguettevõtja peab kindlaks määrama oma võrgupiirkonna ning tagama võrkude asendiplaani ja kirjelduse kättesaadavuse kõigile huvitatud isikutele.

(2) Võrguettevõtjal võib olla mitu võrgupiirkonda, mis koos moodustavad võrguettevõtja tegevuspiirkonna.

(3) Eri võrguettevõtjate võrgupiirkonnad võivad kattuda.

§ 14. Võrguettevõtja kohustused

(1) Võrguettevõtja on kohustatud tagama võrguühendust omavate tarbijate varustamise soojusega käesoleva seaduse, tegevusloa tingimuste või kohaliku omavalitsuse volikogu otsuse ja sõlmitud lepingu kohaselt.

(2) Võrguettevõtja vastutab tema omandis või valduses oleva võrgu toimimise ja korrasoleku eest.

(3) Võrguettevõtja on kohustatud arendama võrku selliselt, et oleks tagatud võrguettevõtja võrgupiirkonnas olevate tarbijapaigaldiste võrku ühendamine.

(4) Võrguettevõtja peab korraldama võrgust tarbitava soojuse koguste mõõtmise ja pidama sellekohast arvestust, kui ei ole kokku lepitud teisiti.

(5) Võrguettevõtja on kohustatud andma kõigile teistele tema tegevuspiirkonna võrguettevõtjatele vajalikku informatsiooni, et tagada soojuse jaotamine ja müük viisil, mis on kooskõlas võrgu kindla ja tõhusa kasutamisega.

(6) Võrguettevõtja võib oma tegevuse lõpetada ainult juhul, kui ta on andnud käesolevast paragrahvist tulenevad kohustused üle teisele ettevõtjale.

(7) Võrguettevõtja peab vähemalt 12 kuud enne oma tegevuse lõpetamist Konkurentsiametit kirjalikult informeerima lõpetamisajast ja -kavast ning esitama piisava ülevaate abinõudest, mis tagavad käesolevas paragrahvis esitatud nõuete täitmise.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 14¹. Soojuse ostu korraldus

(1) Soojuse tootja teeb soojuse tootmiseks investeeringuid ja võrguettevõtja sõlmib vastavalt vajadusele investeeringukindluse tagamiseks lepinguid tähtajaga kuni 12 aastat alates tootmisseedmega tootmise alustamisest, arvestades käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtteid. Võimaluse korral eelistatakse valdavalt taastuvatest energiaallikatest toodetud soojust või valdavalt tõhusa koostootmise režiimis taastuvatest energiaallikatest, jäätmetest jäätmeseaduse tähenduses, turbast või põlevkivitöötlemise uttegaasist toodetud soojust ning parimat olemasolevat keskkonnasäästlikku tehnoloogiat.

(2) Kui tekib vajadus uute tootmisvõimsuste järele ja/või lepingute sõlmimiseks on kirjalikult soovi avaldanud mitu ettevõtjat, korraldab võrguettevõtja lepingu sõlmimiseks konkursi.

(3) Kui võrguettevõtja ja soojuse tootja on sama juriidiline isik, kohaldatakse võrguettevõtja poolt soojuse tootmisesse tehtud investeeringule lepingu suhtes kohaldatavaid sätteid.

(4) Võrguettevõtja kohustub Konkurentsiametiga eelnevalt kooskõlastama soojuse ostmise lepingute sõlmimise või uutesse tootmisvõimsustesse investeeringute tegemise ja konkursi korraldamise tingimused, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud tingimusi.

(5) **Valdkonna eest vastutav minister** kehtestab määrusega konkursi korraldamise korra ning pakumiste hindamise meetoodika, et hinnata käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud lepingute sõlmimise ja investeeringute tegemise vastavust seaduses sätestatud tingimustele.

(6) Konkurentsiamet menetleb käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud kooskõlastuse andmist analoogselt käesoleva seaduse § 9 lõikes 5 sätestatud korrale. Konkurentsiamet jätab kooskõlastuse andmata, kui käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 sätestatud põhimõtted, käesolevas paragrahvis sätestatud tingimused või muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded ei ole täidetud.

(7) Kui Konkurentsiametil on põhjendatud kahtlus, et soojuse tootmine võrgupiirkonnas on majanduslikult ebaefektiivne või enne käesoleva paragrahvi jõustumist sõlmitud lepingu alusel ei ole tagatud käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud tingimuste täitmine, on Konkurentsiametil õigus teha võrguettevõtjale ettekirjutus konkursi korraldamiseks lähtuvalt käesolevas paragrahvis sätestatud põhimõtetest.

(8) Enne 2010. aasta 1. novembrit soojuse tootja ja võrguettevõtja poolt sõlmitud soojuse ostmise lepingud loetakse kehtivaks kuni nende lõppemise tähtajani, kuid mitte kauem kui 12 aastat alates tootmisseedmega soojuse tootmise alustamisest, tingimusel et soojust toodetakse lähtuvalt käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 ja käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud põhimõtetest. Nimetatud tähtaja möödumisel võib võrguettevõtja korraldada vabanenud võimsustele konkursi käesolevas paragrahvis sätestatud korras.

(9) Võrguettevõtja esitab loetelu kehtivatest lepingutest, mis on tema ja soojuse tootja vahel sõlmitud enne 2010. aasta 1. novembrit Konkurentsiametile hiljemalt 2010. aasta 31. detsembril.

(10) Käesolevas paragrahvis sätestatu ei vabasta soojusettevõtjat kohustusest kooskõlastada Konkurentsiametiga soojuse piirhind käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud korras.
[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(11) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata võrguettevõtjale, kes jaotab soojust tõhusas kaugküttes ja -jahutuses energiamajanduse korralduse seaduse tähenduses.
[RT I, 09.08.2022, 1- jõust. 19.08.2022]

§ 15. Mõõtmise ja mõõtesüsteemide paigaldamine

(1) Võrguettevõtja peab tagama kõigi tema võrku sisenevate ja võrgust väljuvate soojusekoguste kindlaksmääramise, mõõteandmete kogumise ja töötlemise.

(2) Võrguettevõtja paigaldab oma valduses olevas võrgus projektikohase soojusmõõtesüsteemi koos vajalike abivahenditega omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kui olemasolev tarbija soojusmõõtesüsteem ei vasta kehtivatele tehnilistele nõuetele, asendab võrguettevõtja selle omal kulul, kui lepingus ei ole sätestatud teisiti.

(4) Kui tarbija soovib tarbijapaigaldise võimsust muuta, vahetab või seadistab võrguettevõtja soojusmõõtesüsteemi ja tarbimisvõimsust piiravad seadmed ning tarbija katab ümberseadistamisega seotud kulud.

§ 16. Ebaseaduslik kasutamine

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(1) Soojuse ebaseaduslik kasutamine on:

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

- 1) tarbimine tegelikult tarbitud kogust varjates või vähendades arvestusseadmete rikkumise, näidu moonutamise, mõõtesüsteemi või selle osade või sulgearmatuuri rikkumise teel;
- 2) mõõtmata tarbimine võrguühenduselt võrguettevõtja loata;
- 3) tarbimine ilma kehtiva kirjaliku ostu-müügilepinguta.

(2) Ebaseaduslikult kasutatud soojuse eest võib võrguettevõtja nõuda tasu ebaseaduslikult kasutatud soojuse koguse kuni kolmekordse maksumuse ulatuses.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3) Ebaseaduslikult kasutatud soojuse koguse ja selle maksumuse määramise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 17. Soojusvarustuse katkestamine ja taastamine

(1) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus tarbijale või teisele soojusettevõtjale ette teatamata, kui on ohustatud inimeste elu, tervis, vara või keskkond.

(2) Võrguettevõtjal on õigus katkestada võrguühendus soojuse ebaseadusliku kasutamise tuvastamise hetkest viivitamata.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

(3) Võrguettevõtjal on õigus katkestada soojusvarustus, teatades sellest vähemalt seitse päeva ette, kui:

- 1) tarbija on ületanud liitumistingimustega temale antud õigusi või ei ole täitnud nende tingimustega endale võetud kohustusi;
- 2) on takistatud võrguettevõtja ligipääs tarbija või teise soojusettevõtja omandis või valduses oleval territooriumil asuvatele mõõtesüsteemidele nende kontrollimiseks või asendamiseks või muude võrgutööde tegemiseks;
- 3) tarbija või soojusettevõtja võlgneb soojuse eest.

(4) Enne soojusvarustuse katkestamist käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhtudel on võrguettevõtja kohustatud andma tarbijale või teisele soojusettevõtjale mõistliku tähtaja puuduse kõrvaldamiseks ning teda kirjalikult hoiatama, et puuduse kõrvaldamata jätmise korral katkestatakse võrguühendus. Teatistes peavad sisalduma:

- 1) soojusvarustuse katkestamise põhjus;
- 2) puuduse kõrvaldamise tähtaeg.

(4¹) Kui tarbija on jätnud võrguettevõtjaga sõlmitud lepingus ettenähtud tasu maksmata, võib eluruumi kütmiseks vajaliku soojusvarustuse ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 30. aprillini katkestada üksnes pärast seda, kui käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud teatise saamisest on möödunud 90 päeva ja tarbija ei ole soojusvarustuse katkestamise aluseks olnud asjaolu selle aja jooksul kõrvaldanud.

[RT I 2010, 35, 192- jõust. 08.07.2010]

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud põhjustel katkestatud võrguühendus ning soojusvarustus taastatakse tingimusel, et leping ei ole lõpetatud, pärast seda, kui katkestamise põhjus on kõrvaldatud ja tarbija või teine soojusettevõtja on tasunud põhjendatud katkestamis- ja taastühendamiskulud.

4. peatükk

TEGUTSEMINE TEGEVUSLOA ALUSEL

§ 18. Loakohustus

(1) Tegevusluba peab olema järgmistel tegevusaladel tegutsemiseks:

- 1) soojuse tootmine;
- 2) soojuse jaotamine;

3) soojuse müük.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud loakohustus puudub:

- 1) soojuse tootmisel, kui tootmise prognoositav maht aastas ei ületa 50 000 MWh ettevõtja kohta või ettevõtja ei tooda soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis;
 - 2) soojuse jaotamisel, kui jaotamise prognoositav maht aastas ei ületa 50 000 MWh ettevõtja kohta;
 - 3) soojuse müügil, kui müügi prognoositav maht aastas ei ületa 50 000 MWh ettevõtja kohta;
 - 4) soojuse müügil, kui soojusettevõtja kuulub kontserni ja kontserni summaarne soojuse müük Eestis isikutele, kes ei kuulu kontserni, ei ületa 50 000 MWh aastas;
 - 5) soojuse müügil, kui soojusettevõtja ei tooda soojust elektri ja soojuse koostootmise protsessis;
 - 6) kui isik müüb soojust ainult oma liikmetele, rentnikele või üürnikele ning selline müük ei ole tema põhitegevus ja toimub ühe kinnistu või vallasasjaks oleva ehitise ja selle teenindamiseks vajaliku maa piires.
- [RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 19. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotluse lahendab Konkurentsiamet.

(2) Tegevusloa taotluses märgitakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatud andmetele taotletav tegevuspiirkond ning esitatakse selles asuvate võrkude asendiplaan ja kirjeldus.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 20. Tegevusloa kontrolliese

Ettevõtjale antakse tegevusluba, kui ta vastab järgmistele nõuetele:

- 1) ta on äriregistrisse kantud või asutamisel olev aktsiaselts või osühing, kellel on tehnilised võimalused ja vajaliku oskusega personal tegutsemiseks taotluses märgitud tegevusalal;
- 2) aastas üle 50 000 MWh soojust müüva soojusettevõtja aktsia- või osakapital on vähemalt 31 950 eurot.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 21. Tegevusloa andmise otsustamine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 22. Tegevusloa andmisest keeldumine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 23. Tegevusloa kõrvaltingimused

Tegevusloale võib lisada järgmisi kõrvaltingimusi:

- 1) arenduskohustus käesoleva seaduse § 14 lõike 3 kohaselt;
- 2) muud tingimused, kui need on vajalikud varustuskindluse või käesolevast seadusest ja selle alusel kehtestatud õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise või eesmärkide saavutamise tagamiseks või konkreetse tegevuse eripära arvestamiseks.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 24. Tegevusloa andmete ja tingimuste muutmine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 25. Tegevusloa kehtivus

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 26. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 27. Tegevuse jätkamise kohustus

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

5. peatükk JÄRELEVALVE

§ 28. Riiklik järelevalve

Riiklikku järelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostab Konkurentsiamet.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 29. Riikliku järelevalve erimeetmed

Konkurentsiamet võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korra- ja kaitseseaduse §-des 30, 31, 32, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korra- ja kaitseseaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 29¹. Riikliku järelevalve erisused

(1) Korra- ja kaitseseaduse §-s 50 sätestatud meetet võib kohaldada üksnes sisenemisel kontrollitava ettevõtja esindaja juuresolekul soojusettevõtja territooriumile, ruumidesse ja rajatistesse.

(2) Kui ettekirjutus jäetakse korduvalt täitmata, on Konkurentsiametil õigus teha otsus, milles märgitakse ettekirjutuse korduv täitmata jätmine ning mis on ettevõtja tegevusloa kehtetuks tunnistamise aluseks.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 29². Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Konkurentsiamet rakendada enne käesoleva seaduse §-s 30 sätestatud tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse tegemist asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras sunnivahendit. Sunniraha ülemmäär on 1300 eurot.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 30. Ettekirjutus ja otsus

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 31. Sundvõõrandamine

[Kehtetu -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 32. Vaidluste lahendamine

(1) Käesoleva seaduse §-st 5 tulenevate vaidluste korral on Konkurentsiamet kohustatud soojusettevõtja või valla- või linnavalitsuse vastavasisulise taotluse alusel esitama asjas oma põhjendatud arvamuse.
[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud arvamuse esitatakse kirjalikult 30 päeva jooksul. Asja erilise keerukuse korral võib Konkurentsiamet arvamuse andmise tähtaega pikendada kuni 90 päevani, teavitades sellest taotluse esitajat kirjalikult.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tähtaeg peatub ajaks, mil Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik põhjendatud arvamuse esitamiseks.
[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse lahendamisel võib Konkurentsiamet teha valla- või linnavalitsusele ettepaneku muuta käesoleva seaduse § 5 lõikes 6 sätestatud otsust.
[RT I 2010, 56, 363- jõust. 01.11.2010]

6. peatükk VASTUTUS

[Kehtetu -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

§ 33.–§ 38. [Kehtetud -RT I, 12.07.2014, 1- jõust. 01.01.2015]

7. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 39. Energiaseaduse alusel riigiga sõlmitud lepingu tähtpäev

Energiaseaduse alusel ettevõtja ja riigi vahel sõlmitud leping kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

§ 40. Turuloa kehtivus

(1) Energiaseaduse alusel antud turuluba kehtib turuloas märgitud tähtpäevani.

(2) Konkurentsiamet kannab enne käesoleva seaduse jõustumist väljaantud kehtivad turuload riiklikku erinõuetega tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate registrisse ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

[RT I 2007, 66, 408- jõust. 01.01.2008]

§ 41. Ettevõtja tegevuse vastavusse viimine seaduses sätestatud nõuetega

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist energiaseaduse alusel tegutsenud soojusettevõtja peab oma tegevuse viima vastavusse käesolevas seaduses sätestatud nõuetega ühe aasta jooksul, arvates käesoleva seaduse jõustumisest.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud soojuse hind, millele soojusettevõtja on energiaseaduse alusel saanud kooskõlastuse, loetakse käesoleva seaduse jõustumisel soojusettevõtja müüdava soojuse piirhinnaks.

§ 41¹. Reservkütuse kasutamine soojuse tootmiseks

Käesoleva seaduse § 7 lõikes 3 nimetatud soojusettevõtja peab tagama soojuse tootmiseks reservkütuse kasutamise võimaluse 2008. aasta 1. juuliks.

[RT I 2007, 17, 80- jõust. 09.03.2007]

§ 42. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 43. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82–209).

[RT I, 18.05.2022, 1- jõust. 28.05.2022]